

Fortidens dyreliv ved Rubjerg

Dyrelivet ved Rubjerg for 13.000 år siden

Da ishavet trak sig tilbage, blev der i den efterfølgende fastlandstid dannet nogle ferskvandssøer. I disse søer blev der afsat plante- og dyrerester, samt spor efter mennesker. Søerne blev senere fyldt med smeltevandsler og -sand og overlejret af flyvesand.

Udgravningerne ved Nr. Lyngby Bassinet

Ved Nr. Lyngby findes en sådan sø, hvis profil kan ses i klinten. Havets nedbrydning af klinten skaber tværsnit gennem søbassinet, og der blotlægges hele tiden nye ler- og sandlag, rige på dyre- og planterester. Der er her afsløret en unik fauna, som idag kun findes i det sydlige Rusland.

Det første fund blev gjort i 1877, da Japetus Steenstrup fra Zoologisk Museum i København besøgte stedet sammen med geologiprofessor J.F. Johnstrup, der havde fundet lagene fra bassinet en snes år før. Det interessante fund var underkæben fra en rødbrun sidsel, et slags steppeegern, der i dag kun lever i det sydlige Rusland.

Der skulle gå næsten hundrede år, før man gjorde det næste sensationelle fund, idet man på en geologieekskursion i 1975 fandt rester af en russisk desman. Dette mærkelige dyr minder om en vandlevende muldvarp med en lang sammentrykt hale. Den findes idag også kun i vådområder i det sydlige Rusland.

I 1993-1994 gennemførte Zoologisk Museum en systematisk undersøgelse af området, hvor man fandt skeletdele af 12 arter pattedyr, fem fiskearter, enkelte fugle og padder.

De første spor af mennesker

Ved Nr. Lyngby Bassinet har man også fundet spor af mennesker. I 1913 fandt man en langskaftet spydspids og et slagvåben af rensdyrtak.

Spydspidsen var i lang tid det første spor af mennesker, ikke bare i Vendsyssel, men i hele Skandinavien. Den har tilhørt de rensdyrjægere, som for 13.000 år siden udforskede det nye land, der åbenbarede sig, efter at isen smeltede væk. Rensdyrjægerne har holdt til ved den store sø, som lå, hvor Nr. Lyngby ligger i dag. Her har været gode muligheder for at gå på jagt efter rensdyr og de mange andre dyr, der holdt til omkring søen.

Skaftetunget pilespids efterladt af rensdyrjægerne. Fundet ved Nr. Lyngby.

